

— Тогава, бързо го прѣвари вѣйводата, всичкото е наше, а сега нищо не можеш да направшиш. Какъ да се отиде до Христо Георгиевъ и да му се расправи за всичко? Вѣйводитѣ бързатъ, приятелитѣ бързатъ да се хвърлятъ въ бой, а безъ Котленскитѣ Балкани работата е спукана. Нима може безъ да се помисли, да се хвърля човѣкъ въ опасността? Какъ да се прѣхвърля задъ Дунава? За хайдутинъ и юнакъ ме бива, а да се прокрадвамъ не умѣя — а пѣкъ работата тукъ е бърза.

— Да вървимъ, изъ пѣтя по добръ ще разсудимъ.

И двамата навлѣзоха въ гѣстата гора по пѣтя за Нейково.

Въ Нейкво, въ Стефановата къща, старата прѣбаба шета и ѝ е мъчно. Нѣма Ганка, пѣмя Елена; всичкитѣ на работа, само Маря се навърта въ къщи. Балканъ и Дере бѣжишкомъ навлѣзоха въ стаята; кучетата махатъ съ олашкитѣ си, подмилкватъ се на бабата и непрѣстанно бѣгатъ къмъ вратата. Старата извѣдижъ разбира какво значи това: стареца се върналъ и води съ себе си гостенинъ.

— Гълъбцице моя, приготи ѣденіе и вино; идатъ ни гости, а глада не е радостъ.

Едвамъ що се свършиха приготовленията, Стефанъ влезе съ гостенина. Бабата и Маря познаха вѣйводата. Ежегодно той дохождаше на гости при старийтъ Стефанъ, донасяше поларѣци, и на Маря книжки съ сѣрбски пѣсни за Косово поле, за царъ Лазаръ, за Милошъ Обличъ, за измѣнника Бранковичъ и за Крали Марка, който живѣе въ Бабина, и ще дойде да царува въ Българскитѣ Балкани.

Вѣйводата и старий Стефанъ дълго се разговаряха; старата баба дрѣмеше, въртеното падна отъ рѣцѣтъ ѝ и почиваше на земята, а Маря нагълъждаше огънятъ, плетѣше чорапи и не испука нито една дума отъ разговора. Какъ сладко и съ какъвъ огънь говорѣше вѣйводата, какъвъ е той храбъръ юнакъ, може би, бѣдъщійтъ избавителъ на България! Маря е бѣдна дѣвойка, но въ нея се бие българско сѣрдце; тя се моли прѣдъ